

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 655

гр. Враца, 19.12.2023 г.

ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА в публично заседание на деветнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Ана Б. Ангелова-Методиева

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова
в присъствието на прокурора К. Мл. Т.
като разгледа докладваното от Ана Б. Ангелова-Методиева Частно
наказателно дело № 20231400200855 по описа за 2023 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.437, ал.2 НПК.

Образувано е въз основа на молба подадена от л.св.Й. С. К., с ЕГН *****.
Поддържа се в молбата, че л.св. , изтърпяващ наказание "лишаване от свобода" в
Затвора - Враца, е придобил право на УПО, поради което отправя искане за
предсрочното му освобождаване от неизтърпени остатък от наложеното му наказание.
Излага доводи, че има дъщеря, която е дадена за отглеждане по решение на съда на
брат му, докато той излежава присъдата си. Същият посочва, че дъщеря му е настанена
при роднината му за срок от една година и този срок изтича през 2024г., затова иска да
бъде УПО за да се грижи за детето си.Твърди, че майката на детето не полага грижи за
него, тъй като има друго семейство.

Към молбата му е приложено копие от съобщение по гр.дело №947/2022г. на
Районен съд Елин Пелин, решение №127/13.10.2022г. постановено по гр.дело
№947/2022г. по описа на РС Елин Пелин и декларация от В. К. до Дирекция "Социално
подпомагане" Община Ихтиман, както и становище от Началника на Затвора - Враца,
доклад за оценка на риска от рецидив и вреди по чл. 155 ЗИНЗС, план на присъдата,
личното затворническо досие на осъдения.

В съдебно заседание, осъденият участва лично като поддържа молбата и прави
искане да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на остатъка от
наложеното му наказание за да гледа дъщеря си, а не да бъде отглеждана по домовете.

С. М. – инспектор "Режимна дейност" при Затвора – Враца, изразява становище
за неоснователност на молбата с доводи, че осъденият е изтърпял законоопределения

минимум, но не е дал достатъчно доказателства за своето поправяне. Оценката на рискът от вреди е с високи стойности. Договорените цели и задачи в индивидуалния план на присъдата не са изпълнени в пълен обем. Счита, че работата с лишения от свобода следва да продължи в посока умения за мислене, преодоляване на дефицитните зони, чрез провеждане на индивидуални разговори под формата на беседи и включване в корекционни програми.

Участващият в съдебното производство прокурор от ОП Враца дава становище за неоснователност на молбата и прави искане за оставянето ѝ без уважение. Поддържа, че независимо от дългия престой, лишеният от свобода продължава да запазва среден и висок като стойности риск от вреди и рецидив. Не може да се даде преценка за трайно и убедително поправяне на лицето, които да дават възможност за УПО, поради което счита, че молбата не следва да бъде уважена.

В правото си на последна дума, моли съда да го освободи условно-предсрочно за да гледа детето си.

Окръжният съд, след като изслуша страните в процеса и провери представените по делото писмени доказателства, намира молбата за процесуално допустима, но неоснователна по следните съображения:

С присъда постановена на 21.05.2018г. по НОХД № 459/2017г. по описа на РС - Козлодуй, К. е бил признат за виновен в извършване на престъпление по чл. 152, ал.2, т.1, вр. с ал.1, т.2 НК съдът му е определил наказание "лишаване от свобода" за срок от 8 години и 6 месеца, при първоначален "строг" режим. Присъдата е потвърдена с решение от 24.10.2018г. постановено по ВНОХД №359/2018г. по описа на Окръжен съд – Враца.

Осъденият е постъпил в Затвора Враца на 28.06.2017г., и до момента фактически е изтърпял 6 години, 5 месеца и 21 дни, от предварителен арест му се зачита 1 ден. От работа му се зачитат 1 година, 1 месец и 7 дни или общо изтърпяно до момента наказание е в размер на 7 години, 6 месеца и 29 дни.

Остатъкът към настоящия момент е 11 месеца и 1 ден.

При тези данни е видно, че осъдения **фактически е изтърпял повече от 1/2** от определеното му наказание, каквото е изискването на разпоредбата на чл. 70, ал. 1, т. 1 НК.

Приложените към делото **доклад за оценка на риска** от рецидив и вреди и **индивидуален план** за изпълнение на присъдата на осъдения сочат, че същия се стреми да спазва режимните ограничения, но въпреки това поведенческите му нагласи за промяна не са устойчиви.

Първоначалната оценка на риска от рецидив е била с високи стойности 99 точки.

В профила на криминогенни нужди с дефицитните стойности са посочени зоните: "Криминално минало" - многостранност на правонарушенията в криминалното минало, което е индикация за риск от вреди за обществото;"Отношение към правонарушенията" - отрича да е извършил сексуалното правонарушение и смята, че е осъден несправедливо;"Взаимоотношения" - израства в семейство на разведени родители при повърхностни и формални грижи от страна на майката. Има криминално проявени братя;"Образование и обучение" - няма завършена образователна степен и липсва желание за придобиване на такава;"Начин на живот и обкръжение" - интегриран в среди с криминална насоченост;"Емоционални проблеми" - емоционално нестабилен предвид получената присъда, споделя за суицидни опити в миналото;"Умения за мислене" - не разпознава проблемите си. Среща трудности при адекватното им разрешаване. Повтаря допуснатите грешки.

Рискът от вреди е отчетен с ниски стойности за останалите лишени от свобода, а в средни стойности към служителите на затворническата администрация.

Рискът от суицид и самоувреждане е със средни стойности, с оглед минал суициден акт. Рискът от извършване на бягство е среден, тъй като л.св. К. е осъждан за престъпление по чл.297 НК.

Рискът от вреди за обществото е определен във високи стойности, като се акцентира, върху това, че извършените престъпления са свързани с сексуални престъпления спрямо непълнолетни момичета.

Като цели в плана на присъдата са били зложни разпознаване на проблемите. Формиране на ясни и реалистични цели в живота. Приучаване към социално приемливи порядки и начин на живот в и извън затвора. Преценка на миналото поведение. Повишаване мотивацията за откъсване от минатото и съхраняване на позитивните социални контакти. Приучаване към системно полагане на труд.

От доклада на социалният работник е видно, че в хода на поетапно извършваните ревизии на риска от рецидив се проследява вариране на числовите стойности - 94т; 95т; 94т; 95т; което е показател на поддържане на стойности обуславящи висок риск от рецидивизиране на престъпното поведение.

За престоя си в затвора в поведението на К. липсват основания налагащи извода за настъпили конструктивни промени. Дефицитните раздели се запазват: "Криминално минало", "Отношение към правонарушенията", "Жилищно устройване", "Взаимоотношения", "Образование и обучение", "Начин на живот и обкръжение", "Умения за мислене".

В затворническата общност заема периферни позиции. В поведението си е повърхностен и податлив на манипулации. При съвместното съжителство с останалите лишени от свобода не се констатираат агресивни прояви и психологическа

несъвместимост. В отношенията си с персонала спазва добрия тон и не предявява необосновани претенции и искания.

За учебната 2023/2024 година е забиван ученик в 8-ми клас. През месец юли 2023г. е завършил образователен курс "Начална компютърна грамотност". Регистрирана е молба за участие в корекционна програма "Справяне с житейски проблеми чрез промяна мисленето", но предвид, че заявената молба е след приключване на подбора за упоменатата програма, същата не уважена. В тази връзка се отбелязва, че на видно място на информационните табла във всяка група е поставен утвърден от началника на затвора график с № 860 /16.01.2023г. за провеждане на корекционни програми през 2023г., с информация за реда за включване, респективно навременно заявяване на молби за участие в конкретно посочена от л.св. програма.

Многократно е изразявал желание за назначаване на работа. Регистриран е период на трудова ангажираност на основание чл. 80 от ЗИНЗС, за различни периоди от време, като бръснар и общ работник в хранителен склад и мебелен цех.

Макар и да са отчетени положителни прояви в поведението на л.св. К. и слабо желание за промяна, са отчетени и многократно реализирани дисциплинарни прояви, свързани с притежание на неразрешени вещи. Последното му дисциплинарно наказание е със Заповед № 3052/ 24.11.2021 г. При отчитане степента на поправяне се има предвид и многократно и продължаващо реализирано закононарушаващо поведение в условията на затвора. Податливостта му на отрицателно въздействие от криминалното обкръжение, ригидното мислене, нежеланието му да се съобразява и да спазва законовите разпоредби и трайно формираните криминални нагласи определят вероятността от продължаването на престъпната дейност след освобождаването му от МЛС.

Не на последно място се отчита и фактът, че на лишения от свобода К. е предоставяна правната възможност да ползва условно-предсрочно освобождаване през 2002г. /с Определение от 28.10.2002г. на ОС - Ловеч/. Въпреки гласуваното доверие от страна на администрацията на затвора и на съда, същият има извършено последващо престъпление в изпитателния срок, което е показателно за нежеланието му да спазва установените норми и слабите възможности на осъденото лице да ограничава поведението си в неконтролирана среда.

Според ИСДВР, у осъдения липсва критично отношение към престъпните му действия, склонен е към импулсивни постъпки, податлив на негативно влияние. Не са налице доказателства за действителното поправяне на осъдения, поради което е посочено в доклада, че корекционната дейност следва да бъде продължена, в посока изграждане на устойчива мотивация за законосъобразно поведение и формиране на гъвкав модел на мислене и поведение. Посочва се в доклада към затворническото досие, че плана на присъдата не е изпълнен в пълен обем.

От така установеното от фактическа страна се налагат следните правни изводи: За да се допусне УПО съгласно разпоредбата на чл. 70, ал. 1 НК, е необходимо кумулативно да са налице две предпоставки: осъденият да е изтърпял фактически в настоящия случай не по-малко от 1/2 от наказанието си и да е дал достатъчно доказателства за своето поправяне.

По отношение на л. св. К. първата предпоставка формално е налице.

Не е налице обаче втората предпоставка за УПО по чл. 70, ал. 1, т. 1 НК – достатъчно доказателства за поправянето на осъдения. Съгласно чл. 439а НПК доказателства за поправянето са всички обстоятелства, които сочат за положителна промяна на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Както е видно, преценката дали има поправяне на осъдения следва да се формира от поведението му по време на цялостния му престой в пенитенциарното заведение, въз основа на всички събрани по делото доказателства и от посочената разпоредба, без съдът да е обвързан от мнението на затворническата администрация.

Съдът, като прецени наличните доказателства по делото, фактите от които са описани в горното изложение, поведението на л. св. по време на изтърпяване на наказанието, в изпълнение на набелязаните цели и задачи в плана за преодоляването им и риска от рецидив и вреди, счита, че няма как да се приеме наличие на достатъчно доказателства за поправянето му по смисъла на чл. 70, ал. 1 НК.

Констатираните частични положителни промени по отношение трудовите навици на осъдения, включването в учебния процес, съдът намира, че все още не са налице достатъчно доказателства за поправянето на осъдения. Доброто поведение в затвора, участието в трудови и образователни мероприятия и липсата на нарушения на реда трябва да е правило при изпълнение на наказанието, а не изключение, водещо задължително до наградата предсрочно освобождаване. Доброто му поведение обаче трябва да свидетелства за съзнателно поправяне на затворника, а не да цели привидно изпълнение на критериите за УПО.

Така констатираните положителни промени в личността на л. св. според съда все още не са достатъчно основание за неговото условно-предсрочно освобождаване поради няколко причини.

В случая са налице източници на информация за поведението на осъденото лице, от които е видно, че не се е поправил напълно. Приложените мерки за корекция не са дали нужните резултати за ефективна промяна на мисленето и действията му в контролирана среда. Корекционната работа с него не е осъществена в максимална степен, поради което и следва да бъдат положени допълнителни усилия за постигането на максимално снижаване на риска от бъдещо противоправно поведение. Явно е, че за осъдения институтът на условно предсрочно освобождаване бива разглеждан само като една потенциална възможност за преждевременно напускане границите на

местата за лишаване от свобода.

В тази насока и като се вземе предвид, че инспекторите, които осъществяват социалната дейност и възпитателната работа в местата за лишаване от свобода имат най-пряко наблюдение върху осъдените лица, съдът не намира основание да не възприеме мотивираното становище на затворническата администрация, че процесът на поправяне при лишения от свобода не е завършен към момента.

За пълнота на настоящото изложение, следва да бъде добавено, че семейното положение на осъденото лице, обстоятелството, че детето му е дадено на др. лице за отглеждане, не са сред обстоятелствата, които законодателят е предвидил като такива, които могат да бъдат взети предвид от съда, за да бъде постановено УПО. От приложеното по делото съдебно решение от 2022г. за настаняване на малолетното му дете в семейство за отглеждането му е видно, че то е настанено за срок от 3 години, а не както твърди л.св. че срокът на настаняването изтича в началото на м. февруари 2024г. и няма кой да се грижи за детето. Сочените обстоятелства не са предпоставка за условно –предсрочното освобождаване на л.св.

Следва да се отбележи, че законодателят ясно е посочил, че УПО от изтърпяване остатъка от наказание "лишаване от свобода" може да бъде постановено по отношение на осъден, който е дал доказателства за своето поправяне и същевременно е изтърпял съответно половината от наложеното му наказание "лишаване от свобода". Не случайно на първо място в разпоредбата на чл. 70, ал. 1 от НК законодателят като условие за постановяване на УПО е посочил необходимостта осъденият да е дал доказателства за своето поправяне, след което е поставил като изискване изтърпяването на съответната част от наказанието "лишаване от свобода".

Имайки предвид горното, от всички данни по делото може да се направи единственият извод, че е налице само една от двете законови предпоставки за условно предсрочно освобождаване, а именно тази по чл. 70, ал. 1, т. 1 НК - изтърпяване на не по-малко от 1/2 от наложеното наказание. Не е налице обаче втората предпоставка, тъй като с поведението си осъденото лице не е дало достатъчно убедителни доказателства за своето трайно поправяне и превъзпитание. Необходимо продължаване на поправителното въздействие спрямо молителя, за пълното постигане целите на наложеното наказание, дефинирани в чл.36 от НК, поради което и следва да бъде постановен отказ на молбата на осъдения за условно предсрочно освобождаване от неизтърпяната част от наложеното му наказание.

При горните съображения и на основание чл. 441 НПК, вр. чл. 70, ал. 1 НК,
Врачанският окръжен съд

ОПРЕДЕЛИ:

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ молбата на осъдения Й. С. К., роден на *** в гр.Оряхово, понастоящем в Затвора - Враца, българин, български гражданин, осъждан, ЕГН *****, да бъде освободен условно предсрочно от изтърпяване на неизтърпяната част от наказанието лишаване от свобода, с остатък 11/единадесет/ месеца и 1/един/ ден.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО подлежи на обжалване пред САС в 7-дневен срок от днес.

Препис от определението след влизане в сила да се изпрати на Затвора гр. Враца.

Съдия при Окръжен съд – Враца: _____